

Sv. Silverius, pápež a mučeník

19. júna 2022 ✝ Svätec týždňa

Životopisné údaje

Po smrti svätého pápeža Agapeta bol 8. júna (niekde sa uvádza 1. júna) roku 536 pričinením gótskeho kráľa Teodata zvolený za pápeža Silverius.

Silverius, známy pre svoje hlboké vedomosti a zriedkavé cnosti, pochádzal z Kampánie a bol synom sv. pápeža Hormisdasa – ten predtým ako vstúpil do kňazského stavu, bol ženatý. Novo vyvolený pápež Silverius pracoval neúnavne, aby do Cirkvi zaviedol poriadok, mravy napravil, pravú vieru upevnil a krásnu dobu prvého kresťanstva obnovil. Na Východe sa rozmohol blud Eutycha, ktorý bol známy pod označením monofyzitismus, lebo dve prirodzenosti, božskú a ľudskú, v osobe Krista popieral. Hoci bol blud ešte v roku 451 na Chalcedónskom cirkevnom sneme zavrhnutý, stále mal ešte mnoho stúpencov. Medzi najväčších spomedzi nich sa radí Teodora, manželka cisára Justiniána I., z popudu ktorej sa biskupmi stávali aj bludoverci.

Takým bol v Carihrade Antimus. Pápež Agapet ho, podobne ako aj ďalších, bludársky zmýšľajúcich biskupov, zosadil a uprázdnené miesta obsadil pravovernými nábožnými mužmi. Zlomyselná cisárovná sa všemožne usilovala, aby do Carihradu aspoň Antima naspäť za biskupa uviedla. Keď pápež Agapet zomrel, povedala cisárovná Vigiliovi, rímskemu diakonovi, ctižiadostivému človeku, že mu dopomôže na pápežský trón, ak Antima za biskupa v Carihrade potvrdí a Chalcedónsky zavrhne. Vigilius to prisľúbil – za pápeža však bol vyvolený zbožný Silverius.

Teodora i potom neprestala pracovať na uskutočnení svojho úmyslu. Poslala k Silveriovi svoju žiadosť, aby Antima v Carihrade za biskupa menoval, alebo aby sám prišiel do Carihradu záležitosť urovnať. Pápež poznal pomstychtivú cisárovnú, preto sa na cestu do Carihradu nevydal, ale jej naopak napísal, že radšej umrie, než by bludoverca za biskupa potvrdil.

Silveriova smelá odpoveď popudila bludu oddanú cisárovnú, na písala vodcovi rímskeho vojska v Taliansku, slávnemu Belisariovi, aby pápeža buď jej vôli naklonil, alebo aby ho odstránil a na jeho miesto Vigilia dosadil. Belisarius obsadil Neapol, pritiahol k Rímu, dobyl aj ten a hneď nechal priviesť pápeža Silveria a žiadal od neho, aby vôľu cisárovnej vyplnil. Silverius mu odpovedal: *«Boh ma uchovaj, aby som k pohoršeniu veriacich v zlosti zatvrdeného a odsúdeného kacíra pastierom stáda Ježišovho ustanovil. Antimus nemôže byť nikdy prijatý do cirkevnej spoločnosti cirkevnej, kým nebude pokánie činiť za svoju bezbožnosť.»*

Teodora sa však týmto vzdorom nedala odstrašiť. Napísala Belisariovi a jeho nehanebnej manželke Antónii list, v ktorom žiadala, aby jej vôľu vyplnili. Belisarius bol síce presvedčený, že Teodorina žiadosť je nespravodlivá a že pápež je v práve, no zároveň sa obával, že stratí milosť pri cisárskom dvore, dôstojnosť a majetok a neposlúchne – stal sa tak nástrojom v rukách pomstychtivej cisárovnej. Márne však presviedčal

Silveria. Antónia, priateľka cisárovnej, a Vigilius si najali falošných svedkov, ktorí proti Silveriovi krivo svedčili, že sa pápež sprisahal s gótskym kráľom Teodatom, aby Gréci boli vyhnaní z Ríma a že im prisľúbil, že dá otvoriť lateránsku bránu, aby nepriateľ mohol potichu mesto obsadiť.

Chalcedónsky, IV. ekumenický koncil

zdroj: wikimedia commons

Belisarius vedel, že to nie je pravda, bál sa však cisárovnej a nechal Silveria skrze svojho syna k sebe zavolať. Silverius sa pomodlil v kostole sv. Sabiny a takto, odovzdaný do vôle Božej, pobral sa do Pinciánskeho paláca, kde Belisarius býval. Vojvodca zavolať pápeža do siene, kde sa jeho manželka a velitelia rímskeho vojska nachádzali a duchovenstvo, ktoré pápeža sprevádzalo, dnu nepustil. Antónia a vojenský velitelia Silveria privítali výčitkami, že sa sprisahal proti cisárovi, že chcel Rím a cisárske vojsko vydať do rúk nepriateľa, ktorý ho oblieha a preto že si zaslúži odsúdenie. Nedali mu ani čas, aby sa mohol brániť proti osočovaniam, hneď ho zbavili ozdôb a pápežského rúcha a obliekli mu mníšsky odev a tak ho tajne odviekli na loď, na ktorej bol deportovaný do Patary v Lýcii. Duchovenstvo márne vonku čakalo na svojho milovaného pápeža. Na druhý deň sa Rímom povest' rozniesla, že Silverius sa stal mníchom, a Vigilius bol dňa 22. novembra roku 537 Belisariom za pápeža ustanovený.

Najvyšší pastier trpel neslýchané zneuctenie práve tak ako baránok vedený na jatky. Pred očami mal príklad najvyššieho nebeského pastiera, Ježiša Krista, ktorého na zemi zastupoval. Rímsky ľud oplakával svojho dobrého otca, celá sv. Cirkev smútila. Keď sv. Silverius prišiel do Patary, biskup a veriaci ho prijali, akoby bol k ním anjel z neba prišiel, a vzdávali mu úctu ako námestníkovi Kristovmu. Biskup z Patary išiel do Carihradu a s apoštolskou smelosťou predniesol cisárovi Justínovi II., akého hrozného zločinu sa Belisarius a jeho úradníci v Ríme proti posvätnéj osobe najvyššieho pastiera Cirkvi dopustili, opisoval mu nespravodlivosť a ukrutnosť jeho miestodržiteľov v Ríme, ako násilne proti všetkým právam sv. Cirkvi ctižiadostivého a nehodného Vigilia na trón sv. Petra povýšili. Upozornil ho, že Ježiš Kristus svojej Cirkvi pomoc prisľúbil a že spravodlivosť Božia ho bude strašne trestať, ak tej zlosti medze nepoloží a nepravosť nenapraví. Medzi iným na záver povedal: *«Kráľov je na svete mnoho, ale len jeden je jediný pápež nad celou Cirkvou na svete.»*

Sviatok sv. Silveria na ostrove Ponza, 20. júna 2008

zdroj wikimedia commons

Cisár Justín sa zľakol tejto reči, a vydal rozkaz, aby sa pápež hneď do Ríma vrátil, aby sa vec vyšetrila a keď bude za nevinného uznaný, aby späť na svoj svätý úrad nastúpil. Silveriovi nepriatelia sa preľakli, najmä Vigilius a Belisarius, lebo vedeli, že ak by sa cisárov rozkaz mal vyplniť, Vigilius bude zosadený a Belisarius ako nespravodlivý upadne do nemilosti. Zlostná cisárovná písala Vigiliovi a Belisariovi, aby pápeža na ceste tajne chytili a tak prekazili zaujatie pápežského trónu. Vigilius nechal sv. pápeža svojimi sluhami chytiť a na malý skalnatý neobývaný ostrov Palmarola v Tyrrenskom mori odviešť. Tu, v zajatí, sv. pápež naďalej riadil katolícku Cirkev, lebo všetci biskupi ho uznávali za hlavu Cirkvi; mnohí blízki ho navštevovali a vzdávali mu svoju synovskú úctu. Tu vyriekol nad cisárovnou, Vigiliom a Belisariom cirkevnú kľatbu a vydal mnohé prospešné zákony pre sv. Cirkev. Medzitým sa však jeho postavenie zhoršovalo. Ako on sám napísal, na ostrove mu boli *«pokrmom chlieb starosti a voda úzkosti»*.

Sv. Silverius dokončil vo svojej veľkej biede a trápení dňa 5. decembra roku 537 (podľa iných prameňov 20. júna 538, či dokonca roku 539). Niektorí cirkevní spisovatelia hovoria, že ho nechala pomstychtivá bludárska cisárovná Teodora zavraždiť; iní zas tvrdia, že zomrel hladom.

Na jeho hrobe sa udiali mnohé zázraky a preto bol hneď po smrti ako svätý uctievaný. Sotva sa Vigilius dozvedel, že sv. Silverius bol tak ukrutne umorený a že sa na jeho hrobe zázraky dejú, otvorili sa mu oči. Oľutoval svoje dovtedajšie neprávosti, činil pokánie a zložil svoju pápežskú hodnosť, ktorú mu Belisarius menom cisárovnej udelil. Vyspovedal sa zo svojich hriechov, obdržal rozhrešenie a stal sa horlivým katolíkom. Kňazstvo Ríma ho prosilo, aby si ponechal pápežskú hodnosť. Zriekol sa bludovercov, vyslovil cirkevnú kľatbu nad bohapustou cisárovnou, a stal sa veľkou oporou pravoverných kresťanov a neohrozeným obhajcom katolíckej pravdy. Áno, bol stály vo sv. viere aj vtedy, keď ho cisár Justín II. do žalára hodil.

Smelo riekol cisárovi do očí: *«Hľad', kam to povedie, len Vigilia držíš v okovách, nie však knieža apoštolov Petra!»* A Belisarius oľutoval svoje zlé skutky, konané v službe zlostnej a bohapustej cisárovnej proti sv. Silveriovi. A dal krásny kostol v Ríme postaviť a v ňom nápisom potvrdiť, že svoj blud a zločin uznal a že sa polepšil.

Sv. Silverius sa vyobrazuje v pápežskom rúchu, ako drží v ruke putá.

Poučenie

Sv. Silverius bojoval neohrozene ako najvyššia hlava sv. Cirkvi za čistotu viery proti bludárom a pripravený radšej svoj život položiť, než by bol dovolil, aby sa blud v sv. Cirkvi trpel. Ježiš Kristus a Jeho apoštolovia predpovedali všetky ťažkosti, prenasledovania a nebezpečenstvá, ktorým kresťanstvo bude vystavené pri jeho šírení, predpovedali, že povstanú nepraví učitelia, ktorí pravú vieru budú napádať. Avšak Kristus Pán prisľúbil tiež, že až do skončenia sveta učenie svoje a sv. Cirkev brániť neprestane. Boh dopustil, aby Vigilius, ktorý sv. Silveria až do smrti prenasledoval, bludárskou cisárovnou bol dosadený na pápežský trón. Po smrti sv. pápeža obávalo sa celé pravoverné kresťanstvo, že Vigilius do veľkého nebezpečenstva uvedie sv. Cirkev, že s bludovercami sa bude stýkať.

Ježiš Kristus, ktorý povedal, že sv. Cirkev ani brány pekelné nepremôžu, držal nad ňou stráž – Vigilius jej nemohol uškodiť. Ježiš Kristus tak riadil srdce tohto muža, že sa stal najväčším obhajcom katolíckej pravdy. Kresťan, Ježiš Kristus tak stráži svoju Cirkev, že všetko zlé k jej prospechu sa vie obrátiť. Keď teda budeš počuť, že ľudská zlosť natlačila na stolec sv. Petra niekedy nehodného muža, nech ťa to nemýli, veď práve v tom sa ukazuje všemohúca a milosrdná ruka Pána, ktorá riadi a spravuje sv. Cirkev, že pri tom všetkom neutrpela čistota viery žiadnu ujmu a sv. Cirkev všetky pohromy prežila.

Nepriatelia Boží používajú všetky prostriedky, aby zničili sv. Cirkev; ale Ježiš Kristus jej nedá uškodiť a brány pekelné ju nepremôžu! Ďakuj Bohu, že si sa narodil v tejto sv. Cirkvi, ktorá jediná vedie ku spaseniu, keď jej učenie zachovávaš a podľa neho žiješ.

Modlitba

Prispej k pomoci, ó všemohúci Bože, našim slabostiam, aby sme na príhovor sv. Silveria, Tvojho mučeníka a najvyššieho biskupa, pod krížom protivenstiev neklesali, ale podporovaní zásluhami tohto svätého v pravej viere živí boli a k večnému blahoslavenstvu dôjsť mohli. Skrze Ježiša Krista, Syna Tvojho, Pána nášho. Amen

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/sv-silverius-papez-a-mucenik/>